

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2020

...META*

*Společnost pro příležitosti
mladých migrantů

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2020

ÚVOD

Vážené dámy, vážení pánové,

výroční zprávu za rok 2020 jsme pojali zcela v jeho duchu, to jest v online formě. Tento rok byl pro nás, stejně jako pro celý svět, zcela jiný. A to ve všech sférách života, včetně té pracovní. Čelili jsme něčemu, co nikdo z nás doposud nezažil, a víceméně kompletně jsme se spolu s našimi klienty přesunuli do online světa. Nutno říci, že pandemie a s ní související distanční výuka zasáhla naše klienty, tj. děti a žáky s odlišným mateřským jazykem i jejich pedagogy, opravdu zásadně.

Naprostá většina nově přichozích dětí se s uzavřením škol ocitla v izolaci, bez podpory či přístupu k výuce, rodiče byli bez dostupných informací. Proto musíme na tomto místě ocenit všechny naše kolegyně a kolegy za energii, nadšení a invenci, které své práci a našim klientům v této nelehké době věnovali. Za to, že nejen zvládli přizpůsobení svých agend náročným a stále se měnícím podmínkám, ale vymýšleli a zapojovali se i do dalších aktivit, jako například online doučování pro děti s OMJ z celé ČR, natáčení instruktážních videí, webinářů či překládání neustále se měnících informací. Děkujeme jim za to. Právě díky

nim má META tak širokou nabídku kvalitních služeb, které naplňují poslání, kvůli němuž vznikla. Tedy aby každý, bez ohledu na to, odkud pochází, mohl rozvíjet svůj potenciál. A to i v podmínkách celosvětové pandemie.

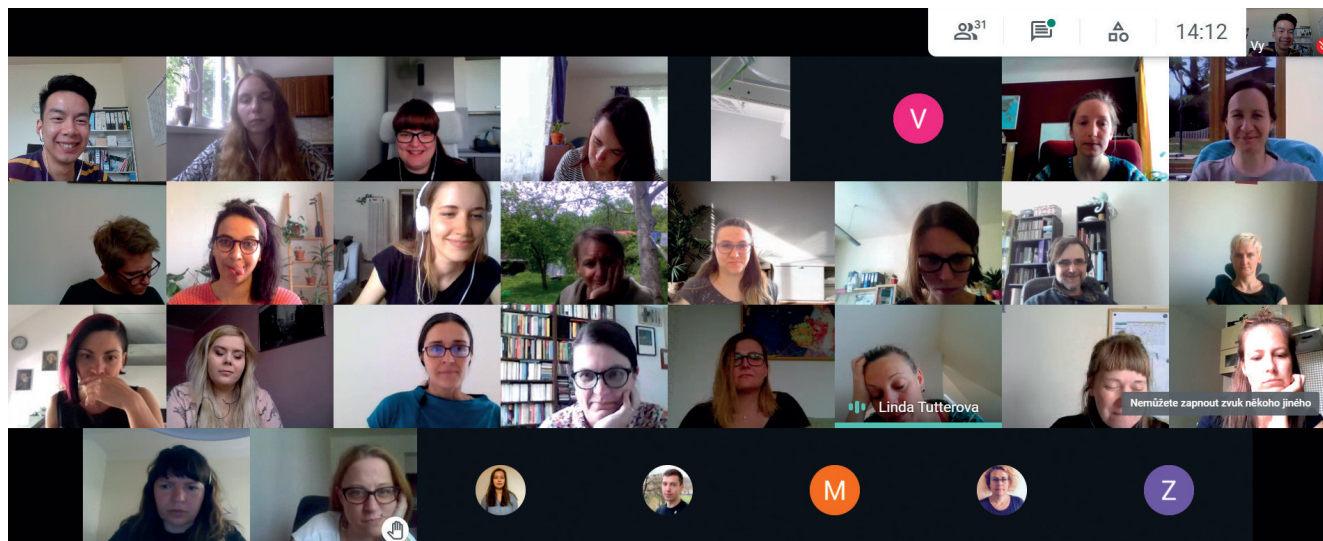
Velký dík patří také všem dobrovolníkům a externím spolupracovníkům, například lektorkám kurzů češtiny či seminářů pro pedagogy. Bez široké sítě nadšených lidí uvnitř i okolo METY by naše služby nebyly tím, čím jsou. Přesněji, nebyly by vůbec...

V neposlední řadě také děkujeme našim partnerům ze všech stupňů škol, spolupracujících institucí (NPI, vysoké školy, krajské a městské úřady) a nevládních organizací. Rok 2020 mimo jiné ukázal, že umíme spojit síly, a díky tomu společně efektivněji měnit a zlepšovat podmínky vzdělávání dětí a žáků s OMJ. Na tuto spolupráci a synergii můžeme v dalších letech navázat.

Děkujeme srdečně a přejeme Vám příjemné čtení.

Zuzana Papáčková
Kristýna Titěrová
Linda Tutterová

*ředitelka a statutární zástupce
programová ředitelka
provozní a finanční ředitelka*



SLUŽBY PRO CIZINCE

Odborné sociální poradenství

Po celý rok 2020 jsme poskytovali **odborné sociální poradenství zaměřené na podporu integrace a inkluze dětí, žáků a studentů s odlišným mateřským jazykem (OMJ) do českého vzdělávacího systému.**

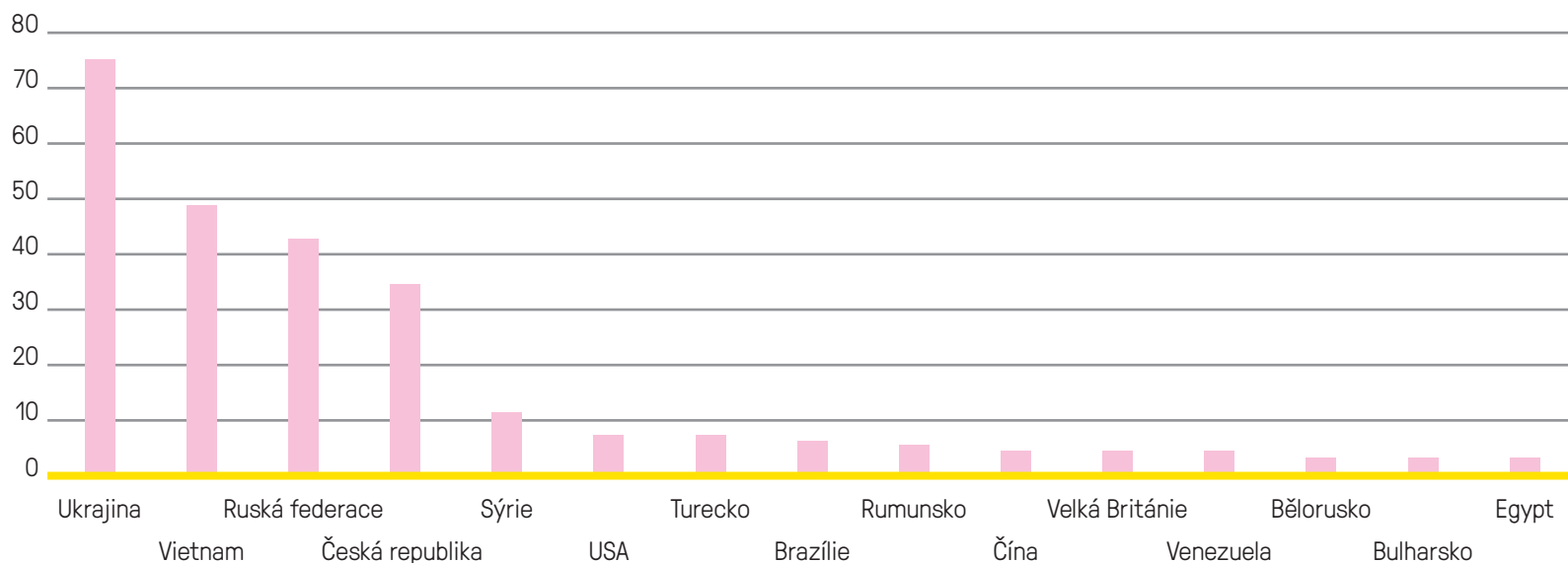
Poradenství využilo celkem **583 osob**, často se jednalo o dlouhodobou spolupráci. Obraceli se na nás cizinci všech typů pobytu a různých zemí původu.

Níže v grafu uvádíme 15 nejčastějších státních příslušností klientů METY v roce v roce 2020, na prvním místě je Ukrajina se 75 klienty. Za pozornost rozhodně stojí, že čtvrtou největší skupinu klientů podle státní příslušnosti tvořili občané České republiky s migrační zkušeností a odlišným mateřským jazykem. Jedná se o děti z rodin, které dlouhodobě pobývaly v zahraničí či z rodin smíšených, kde čeština není hlavním komunikačním jazykem.

Zaznamenali jsme mírný pokles počtu klientů v souvislosti s pandemií Covid-19, na množství práce se však nouzový stav nijak neprojevil. S ohledem na vládní nařízení omezující pohyb osob se v období nouzového stavu změnila především forma poskytování poradenství – probíhalo hlavně prostřednictvím online platform, telefonicky a e-mailem.

Klientům a (ve většině případů) jejich zákonným zástupcům jsme poskytovali informace o českém vzdělávacím systému, podporu při výběru školy, vyplňování přihlášek ke studiu, zprostředkování komunikace (doprovody, tlumočení) se školou a dalšími relevantními institucemi a organizacemi. Klienti dále využívali naši asistenci během procesu uznávání rovnocennosti zahraničního vzdělání a kvalifikace, předávali jsme jim informace o návazných službách, kurzech a možnostech dalšího vzdělávání a pracovního uplatnění. Vzhledem k možnostem podpůrných opatření ve vzdělávání žáků s nedostatečnou znalostí češtiny (kurz českého jazyka ve škole, upravená výuka apod.) jsme hodně komunikovali a spolupracovali se školskými poradenskými zařízeními. Sociální pracovníci informovali klienty o možnostech těchto podpůrných opatření a komunikovali s pracovníky pedagogicko-psychologických

15 nejčastějších zemí, ze kterých pocházeli klienti sociálního poradenství



poraden a učitelé, doprovázeli klienty do škol, školských poradenských zařízení a na příslušné úřady.

Omezení a distanční výuka dopadaly obzvláště tvrdě na žáky a rodiče, kteří český jazyk ještě dostatečně neovládají. Žáci s OMJ byli ve zvýšené míře ohroženi školní neúspěšností a v mnoha případech ztráceli kontakt se školou i češtinou. V souvislosti s tím odpovídali pracovníci v přímé péči často a opakovaně na dotazy ohledně online výuky a úprav přijímacího řízení. Zvýšila se také poptávka po doučování.

Je třeba také zmínit, že jsme se čím dál tím více setkávali s klienty, na jejichž situaci, potřeby a poptávku by lépe než poradenství reagoval jiný druh služby, a to sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS). Doposud jsme klienty vždy propojovali s jinými organizacemi, které SAS poskytují. Ovšem v roce 2020 jsme (definitivně) dospěli k rozhodnutí, že bude efektivnější a pro naše klienty komfortnější službu přímo poskytovat. Proto jsme koncem roku 2020 začali připravovat k registraci novou sociální službu.

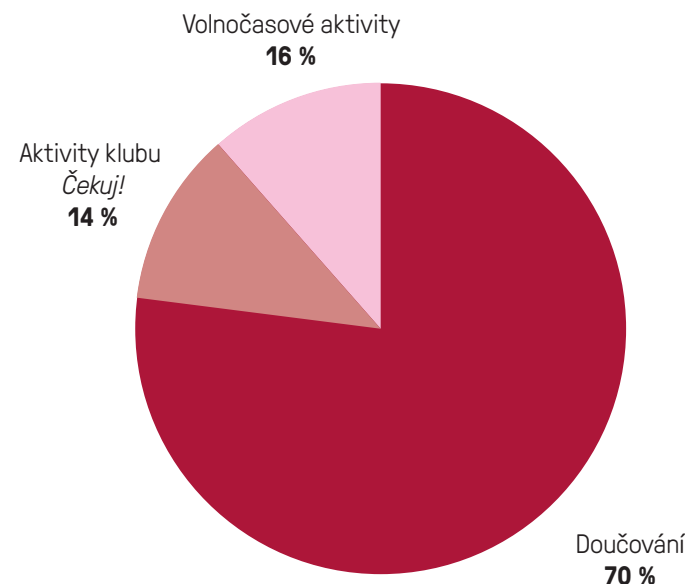
Dobrovolnický program

Jako ve všech aktivitách METY, i v rámci dobrovolnického programu jsme se museli vypořádat s výzvami, před které nás postavila globální pandemie. Rok 2020 se ale vyznačoval rekordním zapojením dobrovolníků, do našich aktivit se jich totiž zapojilo neuvěřitelných **79!**

Do různých forem doučování se zapojilo 71 z nich, 3 dobrovolníci nám pomáhali s pořádáním akcí klubu *Čekuj! aneb Česká kultura jinak* (městská hra v Praze, výlet na Okoř a do Zooparku Zájezd) a 10 dobrovolníků se zapojilo do organizace a realizace volnočasových a komunitních aktivit (5 z nich zároveň doučovalo).

Dobrovolnickým programem bylo podpořeno celkem **180 našich klientů**.

Podpora našich klientů dobrovolnickým programem



Kromě běžných forem individuálního či skupinového doučování jsme v reakci na uzavření škol nově rozšířili naši nabídku také o **jednorázové doučování**. Tam se mohli přihlašovat žáci s OMJ, kteří potřebovali jednorázovou pomoc s úkolem do školy, vysvětlením látky nebo si jen potřebovali promluvit s někým v češtině, protože s jazykem kvůli uzavření škol nezřídka ztratili kontakt. Dobrovolníci si museli taktéž nově zvyknout na online formu doučování, která probíhala po velkou část roku. Nicméně online doučování má i své výhody – poprvé se například mohli zapojit i **dobrovolníci, kteří bydlí nebo studují mimo Prahu**. I díky tomu se zapojili někteří dobrovolníci kvalifikovaní k výuce češtiny jako druhého jazyka (například z Fakulty pedagogické ZČU v Plzni), takže jsme mohli poskytnout doučování i méně pokročilým žákům, kteří mají osvojené zatím jen základy českého jazyka. Nutno ještě zmínit, že se do tohoto online doučování našich klientů zapojilo i 16 zaměstnankyň a zaměstnanců METY.

Tento rok zkrátka ještě více než kterýkoliv jiný ukázal, jak důležitou roli hrají dobrovolníci v podpoře žáků s OMJ. Díky různým typům doučování byli klienti schopni zvládnout úkoly do školy, pochopit látku, která jim byla vysvětlena jen online, nebo by si ji museli nastudovat sami z učebnice, mohli si procvičovat svůj mluvený projev v češtině, připravovali se s dobrovolníky na přijímačky a v neposlední řadě také měli možnost zúčastnit se v létě volnočasových akcí v rámci klubu **Čekuji!**, které poskytlý smysluplný způsob trávení času i v této nelehké době.

Volnočasové a komunitní aktivity

V roce 2020 jsme rozšířili nabídku služeb pro naše klienty o volnočasové a komunitní aktivity. S ohledem na epidemiologickou situaci jsme část volnočasových aktivit nabízeli online. Komunitní aktivity se v době epidemie téměř zastavily, neboť online forma je pro ně zcela nevhodná.

Celou škálou jednorázových i dlouhodobých **volnočasových aktivit**, s nimiž nám kromě odborných lektorů pomáhalo také 10 dobrovolníků, jsme podpořili celkem **76 dětí** (s OMJ i českých).

Na přelomu května a června jsme v souvislosti s uvolněním vládních opatření otevřeli v prostorách METY **dětský METAklub**, který navštěvovalo v průběhu 8 týdnů 8 dětí. V klubu si děti mohly hravou formou procvičit základy českého jazyka a rozvíjet i další dovednosti v rámci řízených volnočasových aktivit.

V létě se nám podařilo zorganizovat **Dobrodružné výpravy po Žižkově**, kterých se zúčastnilo celkem 32 dětí. Při jejich realizaci nám pomohla i jedna dobrovolnice. Tyto celodenní akce měly charakter příměstského tábora, díky němuž měly děti možnost (některé i v doprovodu rodičů) poznat zajímavá místa MČ Praha 3 a spojit si je s českou kulturou a historií. Především to ale byla skvělá příležitost pro neformální setkání dětí českých s dětmi s OMJ.

V listopadu jsme ve spolupráci s vedením ZŠ Jeseniova otevřeli školní klub **Yes! META!** Klub kvůli uzávěrce škol svou činnost začal v online formátu, na prezenční formu přešel v prosinci. Aktivitami klubu jsme podpořili 6 dětí.

Naším malým klientům jsme nabídli řadu volnočasových aktivit také online. Například výtvarný kroužek **Tvoříme doma a spolu** nebo celou **sérii podzimních a adventních online workshopů** (děti tak měly možnost vytvořit ilustrace ke čteným příběhům, péct cukroví nebo se dokonce virtuálně potkat s čertem a Mikulášem). Workshopů se zúčastnilo 23 dětí a na jejich organizaci se podílelo 7 dobrovolníků.

V průběhu posledního měsíce roku 2020 využilo 5 dětí možnosti zúčastnit si jógu v rámci online aktivity **Jóga s výukou češtiny** pod dobrovolným vedením zkušené lektorky.

Účastnili jsme se **3 komunitních akcí** a sami jsme **1 komunitní akci** na Praze 3 zorganizovali.

Koncem prázdnin na závěr letních intenzivních kurzů pro děti i jejich rodiny byla zorganizována komunitní akce **Konec léta s METOU**. Rozloučení s létem proběhlo jako neformální akce, které se zúčastnilo přes 40 dětí a 50 dospělých (jak českých, tak i z řad vietnamské, ukrajinské, ruské či hispánské komunity). Návštěvníci si mohli zahrát různé hry, tvořit, vyměnit něco ve swapu nebo si užít poslech živé hudby. Při této akci nám pomáhaly dvě dobrovolnice. Jednu z nich nám zajistila organizace Hero Clan.

Koncem srpna jsme se zapojili do akce **School Break** pořádané organizací Žižkostel a na náměstí Barikád jsme rozložili stánek s jazykovými hrami. V září jsme se zapojili do dvou větších komunitních akcí v rámci Prahy 3. Prezentovali jsme naše služby na 4. ročníku **Poznejme se, sousedé** a nabídli jsme zajímavé aktivity na sousedských slavnostech v rámci **Zažít město jinak**.

Účastnili jsme se

Jako každý rok jsme se podíleli na školním veletrhu **Schola Pragensis**, i když jen virtuálně, protože vzhledem k situaci proběhl v online podobě.

Zrovna tak jsme se účastnili **NGO Marketu**, kde jsme byť jen krátkým videorozhovorem v rámci tématu **#mluvme spolu!** vyzvali veřejnost ke sdílení témat odlišnosti a zájmu o druhé.

Kurzy češtiny

Kurzy češtiny patří k tradičním aktivitám METY. V roce 2020 jsme zorganizovali celkem **17 jazykových kurzů** různých typů, úrovní i forem, kterými prošlo **186 účastníků** z řad dětí i dospělých. Hlavní výzvou pro pořádání kurzů byla v tomto roce situace spojená s uzavřením škol v jarních a následně podzimních měsících a dalšími opatřeními omezujícími volnočasové aktivity v prezenční formě. V případě většiny kurzů se nám podařilo zajistit jejich pokračování v online formě, případně jsme našim klientům nabídli nové typy kurzů zcela v online podobě. Takovýto koncept kurzů se nám rovněž osvědčil a plánujeme jej do budoucna zařadit do naší stálé nabídky, jelikož umožňuje zapojení frekventantů z regionů mimo Prahu.

Dalším z pozitivních kroků v tomto roce bylo i zapojení několika frekventantů kurzů zaměřených na výuku češtiny jako druhého jazyka na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a Masarykovy univerzity, kteří se účastnili našich kurzů formou náslechnů. Tito vysokoškolští studenti tak měli možnost sledovat výuku hned v několika typech kurzů (kurzy češtiny či přípravné kurzy pro děti, středoškoláky a dospělé), konzultovat výukové metody s našimi lektory, případně se i sami aktivně zapojit do výuky. Přispěli jsme tak ke sdílení dobré praxe při výuce češtiny jako druhého jazyka všech věkových kategorií a skupin.

Celkem 19 studentů dokončilo v květnu 4. běh **Ročního přípravného kurzu ke studiu na SŠ** v rámci projektu *Don't give up!* (nastoupilo jich 25). V září pak do 5. ročníku tohoto ročního kurzu nastoupilo nových 22 studentů z různých částí světa ve věku 14 až 20 let. V rámci projektu jsme rovněž zorganizovali několik kurzů určených pro středoškolské studenty, primárně absolventy předchozích běhů ročních přípravných kurzů. Na začátku nového školního roku 2020/2021 jsme vypsalí dva devítiměsíční **Zdokonalovací kurzy pro studenty 1. a 2. ročníků SŠ** a dále tři půlroční **Přípravné kurzy k maturitní zkoušce z českého jazyka pro žáky**

Počty kurzů češtiny dle typu



3. a 4. ročníků SŠ. Nově jsme rovněž zorganizovali půlroční **Online přípravný kurz k přijímačkám na střední školy**. Vzhledem k tomu, že se již od začátku jednalo o online kurz, mohli se do něj přímo zapojit i studenti žijící mimo Prahu. Do těchto středoškolských kurzů se celkem registrovalo přes 40 studentů.

V případě semestrálních dětských kurzů jsme na jaře zorganizovali vůbec poprvé **Online kurzy češtiny pro děti**, aby žáci s odlišným mateřským jazykem neztratili během uzavření škol kontakt s češtinou. Kurz probíhal v dubnu a květnu v dotaci 30 minut dvakrát týdně. Prvního běhu se zúčastnilo celkem 14 dětí. Po vyzkoušení tohoto konceptu v jarních měsících jsme dětský online kurz v obdobném formátu nabídli opět na začátku školního roku 2020/2021, tentokrát od září do ledna 2021. Do kurzu se zaregistrovalo celkem 15 dětí ve věku 7–12 let.

V případě kurzů češtiny věnovaných dětem je dále třeba zmínit **Letní intenzivní kurzy češtiny**. Vzhledem k tomu, že META sídlí v nových prostorách na Praze 3, navázali jsme v roce 2020 spolupráci s městskou

částí Praha 3. V srpnu jsme pro děti z této MČ uspořádali 2 dvoutýdenní letní intenzivní kurzy. První byl určen budoucím prvňáčkům (celkem 40 vyučovacích hodin), druhý byl určen dětem 1. stupně základních škol (celkem 50 vyučovacích hodin). Kurzy byly určené pro začátečníky a orientované na osvojení základní slovní zásoby a rozvoj komunikačních dovedností, které se budou dětem hodit zejména v rámci běžné školní docházky a výuky. Kurzu pro předškoláky se zúčastnilo 10 dětí a kurzu pro děti, které už chodí na ZŠ, se zúčastnilo 11 dětí.

Kromě letních intenzivních kurzů měly děti z Prahy 3 rovněž možnost zúčastnit se příměstského tábora spojeného s výukou češtiny **Čeština v akci**. Týdenního programu na konci srpna se zúčastnilo celkem 11 dětí. Ty měly možnost se každý den naučit a rozvíjet specifickou slovní zásobu, kterou poté mohly procvičit v praxi v rámci výletů po Praze, například do zemědělského muzea, pražské zoologické zahrady či na Vyšehrad.

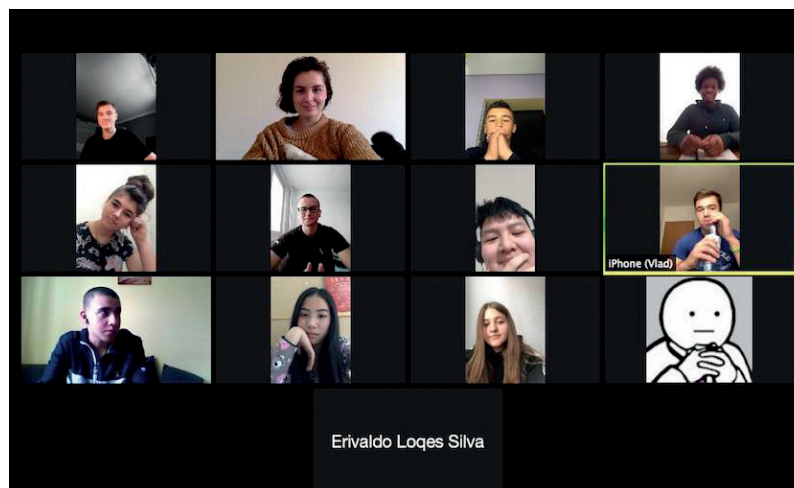
V roce 2020 jsme rovněž realizovali 4 **semestrální Kurzy češtiny pro dospělé**. V období od dubna do května jsme zorganizovali jeden kurz pro začátečníky a jeden pro falešné začátečníky. Kurzy měly 25 lekcí po 90 minutách a probíhaly vždy dvakrát týdně. Kvůli epidemiologické situaci a opatřením, která začala platit v březnu 2020, byly kurzy převedeny do online podoby. Kurzů se v letním semestru zúčastnilo celkem 24 studentů. V obdobném formátu proběhly dva kurzy (rovněž na úrovni začátečníci a falešní začátečníci) také v zimním semestru, vypsané byly od září do ledna 2021. Tohoto běhu, který prakticky celý proběhl v online podobě, se zúčastnilo do 20 studentů.

Kurz Specifika sociální práce s cizinci v oblasti vzdělávání pro sociální pracovníky

Naše zkušenosti z každodenní praxe jsme předávali kolegům, kteří se při své práci nezaměřují přímo na poradenství ve vzdělávání či se s migranty nesetkávají tak často. Jednodenní akreditovaný kurz **Specifika sociální práce s cizinci v oblasti vzdělávání** pro sociální pracovníky jsme v roce 2020 realizovali 3x. Z toho byly 2 kurzy pro účastníky z pražských organizací zdarma díky financování Magistrátu hl. m. Prahy. Poslední kurz se kvůli omezením způsobeným pandemií konal online.

Praktický rádce

Hledali jsme i další způsoby předávání našeho know-how jak migrantům, tak odborníkům. Na webových stránkách METY jsme proto zveřejnili sérii dvojazyčných listů s informacemi k běžným životním situacím v oblasti vzdělávání migrantů pod názvem **Praktický rádce – Na co nezapomenout na cestě ke vzdělávání v ČR**. Tyto listy jsou dostupné v kombinaci češtiny s angličtinou, ruštinou, arabštinou a vietnamštinou. V roce 2021 plánujeme rozšíření o další témata i jazykové verze.



SLUŽBY PRO PEDAGOGY

Rok 2020 se ve službách pro pedagogy nesl ve znamení rozrůstání týmu a nových výzev. Kromě té největší – pandemie a fungování online – jsme začali spolupracovat se čtyřmi ZŠ a šesti MŠ na tvorbě **příruček pro začleňování dětí a žáků s OMJ**. Jako součást příruček vytváříme nově **program adaptačních aktivit** pro začlenění nových žáků s OMJ do kolektivu a program do třídnických hodin.

Vzdělávání pedagogů a dvojazyčných asistentů pedagoga

Nově jsme se začali také věnovat **rozsáhlejšímu vzdělávání učitelů češtiny jako druhého jazyka** (ČDJ). Ačkoliv jsme byli připraveni začít už na jaře, kvůli pandemii jsme zahájili nově vytvořený akreditovaný vzdělávací program **Výuka češtiny jako druhého jazyka** až na podzim 2020. Program, který je určen pro pedagogické pracovníky, zahrnuje 50 vyučovacích hodin a 20 hodin pedagogické praxe. Přijato bylo celkem 18 účastníků a účastnic.

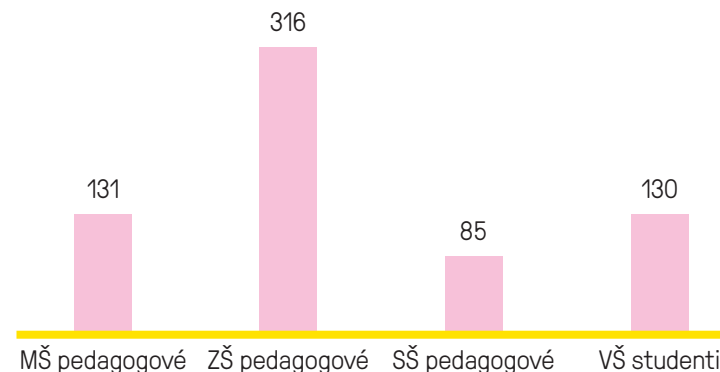
Jako v předchozích letech jsme vzdělávali a podporovali **dvojazyčné asistentky pedagoga** (DAP). Komplexní akreditovaný vzdělávací program pro DAP ve školách absolvovalo celkem 27 účastnic, některé ještě čeká praxe, až se otevrou školy. Ke sdílení zkušeností a tipů do výuky slouží nová platforma i facebooková skupina **Čeština na druhou: metodická podpora DAP a učitelů ČDJ**. Zaměřili jsme se také na spolupráci asistentů pedagoga a učitelů při práci s dětmi s OMJ (i online), a to na portále Inkluzivniskola.cz i v tandemovém workshopu.

Pokračovalo také klasické **vzdělávání pedagogů všech stupňů**. Ačkoliv nás nejprve zaskočil nouzový stav a nemožnost realizovat semináře prezenčně, postupně jsme většinu seminářů převedli do online formy a postupně je i v online podobě akreditujeme. Přineslo to totiž větší regionální dostupnost, o kterou již léta stojíme. Celkem jsme pro pedagogy všech stupňů škol realizovali 23 otevřených seminářů a 22 seminářů na objednávku pro celkem **532 pedagogů**. Dále proběhly 4 workshopy pro studenty PedF UK Praha. Vytvořili jsme 3 zcela nové

semináře, každý pro jeden stupeň vzdělávání, a 2 nové semináře pro výuku ČDJ (dva rovnou v online podobě).

Počet proškolených pedagogů a budoucích pedagogů

23 otevřených seminářů
22 seminářů na objednávku
4 workshopy pro studenty PedF UK Praha



Jelikož je o naše semináře stále větší zájem, rozhodli jsme se vyškolit nové lektory. Přes léto jsme vytvořili **dlouhodobý modulární vzdělávací program META Akademie**. Do prvního běhu **META Akademie** nastoupilo 12 účastnic. Po úspěšném ukončení programu na jaře 2021 budou aktivně vzdělávat pedagogy ve svých regionech, mj. také v některém z nově akreditovaných seminářů.

Metodická podpora a poradenství

Kromě vzdělávání jsme jako každý rok poskytovali **metodickou podporu a poradenství** učitelům a vedoucím pracovníkům mateřských, základních a středních škol, (dvojazyčným) asistentům pedagoga i pracovníkům pedagogicko-psychologických poraden po celé ČR. Podpořili jsme tak celkem **310 pedagogických pracovníků** 464 konzultacemi. Webináře a instruktážní videa online, které jsme ve spolupráci s NPI ČR natočili, měly přes 6 000 zhlédnutí!

Portál *Inkluzivní škola*

I na [portále Inkluzivniskola.cz](https://portale.inkluzivniskola.cz) jsme reagovali na situaci s uzavřením škol. Vytvořili jsme (mj. ve spolupráci s NPI ČR) novou sekci věnovanou **výuce na dálku**, kde jsou k nalezení články, videa a tipy pro podporu žáků s OMJ v době online výuky. Návštěvnost portálu v roce 2020 skokově narostla, navštívilo jej **197 205** uživatelů, což je **o 40 %** více než v předchozím roce. Návštěvníci si na portále zobrazili celkem 782 970 stránek.

E-learning *Čestina2*

Velkou podporou v době pandemie **pro výuku češtiny jako druhého jazyka** se ukázal náš e-learning [Cestina2.cz](https://cestina2.cz), který jsme v době pandemie propagovali i prostřednictvím nově vzniklých instruktážních videí ve čtyřech jazycích. V roce 2020 využilo web celkem 1 300 osob, což je více než dvojnásobek oproti roku 2019.

Workshopy pro žáky ZŠ a SŠ

Na dlouhou tradici workshopů realizovaných pro žáky na školách jsme navázali programovou revizí a následně i novým názvem **workshopu Jako Ty**, který povzbuzuje účastníky (převážně české žáky), aby nahlédli na situaci člověka, který začíná žít, studovat či pracovat v nové zemi, z nového úhlu pohledu. Vyškolili jsme nový lektorský tým, v němž jsou hojně zastoupeny i lektorky s OMJ, které přinášejí do tříd i své nenahraditelné přímé zkušenosti. Před uzavřením škol jsme realizovali 8 workshopů pro 175 žáků druhého stupně ZŠ a v druhé polovině roku jsme se zaměřili na adaptaci aktivit workshopu do online formy.

Konference

Od jara jsme připravovali ve spolupráci s MHMP konferenci **Dlouhodobá jazyková podpora žáků s OMJ jako prevence školní neúspěšnosti**. Jelikož jsme již předem počítali s uzavřením hranic, pozvali jsme zahraniční hosty jen na online přenos. A odvážili jsme se oslovit profesora Jima Cumminse z Toronta, jednoho z předních světových odborníků na téma podpory vícejazyčnosti žáků s OMJ. A k naší velké radosti pozvání přijal. Konference se nakonec uskutečnila koncem října zcela on-

line, promluvili na ní odborníci i praktici z Česka, Rakouska, Finska a Kanady. Konference měla rekordní účast **348 posluchačů**, záznam živého vysílání měl do týdne dokonce přes 2 400 zhlédnutí.



ADVOKAČNÍ ČINNOST A SÍŤOVÁNÍ

Neznalost jazyka neomlouvá?!

Rok 2020 jsme zahájili lednovou konferencí *Neznalost jazyka neomlouvá?!* ve spolupráci s veřejnou ochránkyní práv Annou Šabatovou. Cílem konference bylo upozornit klíčové aktéry na úskalí a překážky vzdělávacího systému, kterým žáci s OMJ čelí. Představili jsme unikátní data ukazující alarmující nedostatečnost a nedostupnost podpory v jazyce na všech stupních škol, poprvé jsme ale také upozornili na číslu podložený tzv. drop out ve středním vzdělávání. Tedy počty cizinců, kteří řádně nedokončí střední školu, nebo do ní ani nenastoupí. Čísla jsou výmluvná, ale situaci dokreslují příběhy. Proto jsme konferenci doprovodili také kazuistikami našich klientů, které ukazují opravdu velmi bezúspěšnou situaci některých dětí s OMJ, které ve školách zažívají ohromný neúspěch.

Na jaře jsme zpracovali podnět formou dokumentu *Zavedení přípravného jazykového kurzu před vstupem na střední školu*, ten jsme odeslali na MŠMT a dalším aktérům. Dále jsme se věnovali kampani *#neznalostjazykaneomlouvá* zaměřené na úskalí přijímaček a maturit pro žáky s OMJ, ale i potřebnost právě jazykové přípravy před SŠ. K daným zkouškám jsme vydali i odborná stanoviska.

Systém jazykové přípravy

Od léta jsme s MŠMT intenzivně jednali o zavedení dlouho avizovaného a potřebného *systému jazykové přípravy v povinném vzdělávání*. Z počátku hrozilo, že pandemie tuto potřebu překryje a systém se nenaštaví. Nakonec MŠMT postupně připravovalo návrh nového systému a s ním související legislativy. Na říjnové konferenci *Dlouhodobá jazyková podpora žáků s OMJ jako prevence školní neúspěšnosti* ministerstvo návrh představilo. Jeho parametry ale mohly způsobit regionální nedostupnost a hrozilo tak, že pro některé školy i žáky bude situace ještě horší než doposud. Zareagovali jsme proto *otevřeným dopisem*

ministřovi školství, který spolu s námi podepsaly desítky odborníků, ale i zástupců široké veřejnosti.

Nakonec MŠMT parametry upravilo a slíbilo také v budoucnu *rozšířit cílovou skupinu jazykové přípravy* i na děti a žáky s nedostatečnou znalostí jazyka s českým občanstvím, o což léta usilujeme.

Podařilo se také ve spolupráci s Výborem pro práva dítěte a Výborem pro práva cizinců v usnesení *Rady vlády pro lidská práva* vyzvat MŠMT k zavedení jazykové přípravy v rámci všech stupňů vzdělávání (tedy i před SŠ), ale také k větší dostupnosti podpory ve výuce a k úpravě jednotných zkoušek. Uvidíme v dalších letech, co to přinese.

Závěr roku jsme se intenzivně věnovali připomínkám k novému systému jazykové přípravy a prováděcí legislativy a zejména tvorbě našeho již třetího policy paperu *Strategické cíle pro jazykovou přípravu a rovné příležitosti pro roky 2021–2022*.

Síťování

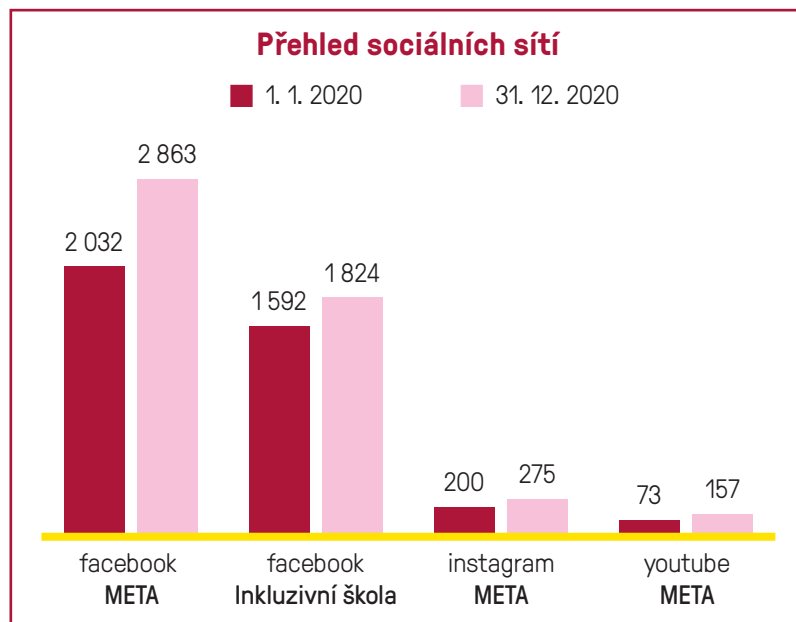
Díky regionálním spolupracovnícům jsme začali intenzivní *síťování ve třech nových krajích* ČR, konkrétně Moravskoslezském, Jihomoravském a Pardubickém, již tradičně síťujeme také ve Středočeském kraji a samozřejmě v Praze.

Síťujeme i formou účasti v různých platformách, pracovních skupinách a komisích. Zapojeni jsme například v odborné platformě k inkluzivnímu vzdělávání v systémovém projektu *APIV B*, v řídicím výboru a zároveň v jedné pracovní skupině (pro rovné příležitosti) MAP II na Praze 7, v pracovní skupině na integraci cizinců v MČ Praha 3 i do participativního plánování *Plánuj Trojku*, v plánovací komisi pro prioritní osu *4 OP PPR*, v regionální poradní platformě organizované Integračním centrem Praha či v komisi Rady HMP pro oblast integrace cizinců. Jako vedoucí prioritní oblasti vzdělávání jsme byli zapojeni do monitoringu plnění akčního plánu Koncepce HMP pro oblast integrace cizinců pro léta 2020 a 2021 i do zahájené aktualizace koncepce pro další období.

PR A AKCE PRO VEŘEJNOST

Na rok 2020 jsme plánovali velké množství akcí pro veřejnost, ovšem i zde nám pandemie plány zkřížila, takže z bohaté nabídky jsme nakonec realizovali dvě akce: v září premiéru představení *Divadla utlačovaných* na téma migrace a integrace mladých cizinců a v listopadu promítání filmu *Babylon v lavicích* s diskuzí, přičemž druhá akce proběhla online.

V listopadu jsme vyhlásili 5. ročník *Tvůrčí a literární soutěže Čeština je i můj jazyk*, tentokrát s podtitulem *Podívej se někdy na svět jinýma očima. Zjistiš, že ne každý to vidí jako Ty*. Soutěž je určena pro žáky 2. stupně základních škol a žáky středních škol. Cílem letošního ročníku bylo zamyslet se nad tím, jak může náš původ, rodinné a kulturní zázemí, ale i třeba momentální stav ovlivnit naše vnímání. Jak jednu situaci vnímá každý jinak a jaké by to bylo ocitnout se v kůži někoho jiného a vidět okolní svět jeho očima. A v neposlední řadě nad tím, do jaké míry začlenění se do nového prostředí znamená ztrátu vlastní identity. Uzávěrka soutěže je v dubnu 2021.



Na podobném myšlenkovém základě, konkrétně s cílem podpořit zdůvěrnost a empatii českých teenagerů vůči jejich spolužákům cizincům, je založena i **kampaň #JakoTy**. Konkrétní zacílení, obsah a formát jsme řešili průběžně celý rok. Kampaň bude probíhat na sociálních sítích od září 2021.

V říjnu jsme konečně zahájili přípravy **časosběrného dokumentu o studentech** našeho ročního přípravného kurzu ke studiu na SŠ. V prosinci proběhly první předtáčky. Film s pracovním názvem *Jednotřídka* bude pro Českou televizi natáčet Petr Hátle.

V roce 2020 jsme byli velmi aktivní i na sociálních sítích. Níže uvádíme počet odběratelů nebo sledujících na začátku a ke konci roku 2020.



PROJEKTY

DON'T GIVE UP – Vocational Education Support System for Young Migrants

- Projekt je financován z dánských The Velux Foundations.
- Realizace: 1. 8. 2018 – 31. 7. 2022.

Projekt je zaměřený na mladé migranty ve věku 14–25 let s cílem podpořit jejich nástup na střední školu a její zdárné dokončení. Aktivita projektu: roční přípravný kurz pro studium na SŠ, poradenství, podpora dobrovolníků, zdokonalovací kurzy češtiny, metodická podpora pro pedagogy, vzdělávání pedagogů, panelové diskuze, natáčení časosběrného dokumentu o studentech ročního přípravného kurzu.

Podpora a poradenství v oblasti vzdělávání cizinců a žáků s odlišným mateřským jazykem

- Dílčí projekt projektu MČ Praha 12 *Podpora integrace cizinců MČ Praha 12 – rok 2019* na integraci cizinců spolufinancovaného Ministerstvem vnitra ČR.
- Realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020.

V rámci dílčího projektu probíhalo poradenství pro migranty ve vzdělávání v MČ Praha 12 včetně pravidelných konzultačních hodin na ZŠ prof. Švejcara a komunikace a spolupráce se školami v městské části při začleňování žáků s OMJ.

Dobrovolníci v METĚ

- Projekt byl spolufinancován z prostředků MV ČR (Dobrovolnická služba).
- Realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020.

Cílem projektu bylo rozvíjení sítě dobrovolníků a realizace aktivit na podporu migrantů a jejich úspěšné integrace tak, jak jsou vymezeny v akreditaci dobrovolnického programu META.

Registrovaná sociální služba – odborné sociální poradenství

- Služba byla financována z prostředků MPSV ČR (Sociální služby) a MHMP (Sociální služby).
- Realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020.

META je od 1. 11. 2006 registrovaným poskytovatelem odborného sociálního poradenství.

Letní kurzy českého jazyka pro předškolní děti a žáky ZŠ

- Dílčí projekt projektu MČ Praha 3 *Praha 3 – společné soužití 2020* na integraci cizinců spolufinancovaného Ministerstvem vnitra ČR.
- Realizace: 1. 7. 2020 – 31. 12. 2020.

V rámci projektu byly realizovány 3 typy kurzů češtiny pro děti a žáky s odlišným mateřským jazykem z Prahy 3: *Letní intenzivní kurzy, Čeština v akci a Čeština po škole.*

Naše čtvrt'

- Projekt je financován Evropskou unií v rámci Operačního programu Praha – pól růstu ČR.
- Realizace: 1. 1. 2020 – 30. 6. 2022.
- Registrační číslo projektu:
CZ.07.4.68/0.0/0.0/19_068/0001439.

Projekt je zaměřen na integraci dětí a žáků s OMJ do formálního a neformálního vzdělávání. Ve 12 školách je vytvářena a ověřována příručka pro začleňování dětí a žáků s OMJ. Ve spolupráci se školami, NNO, místními iniciativami a veřejnou správou nabízíme volnočasové a komunitní aktivity. Do projektu je partnersky zapojena MČ Praha 3 jako partner bez finančního příspěvku a MČ Praha 7 jako neformální partner.

Program na podporu pedagogů při vzdělávání dětí a žáků cizinců

- Projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a spolufinancován Ministerstvem vnitra ČR.
- Realizace: 1. 6. 2020 – 30. 6. 2022.
- Registrační číslo projektu: AMIF/25/01.

Cílem projektu je posilování mezikulturních kompetencí pedagogických pracovníků podílejících se na vzdělávání cizinců ze třetích zemí, které umožní efektivní začleňování těchto dětí a žáků cizinců do českého vzdělávacího systému. Aktivity projektu: vytvoření nových seminářů a jejich akreditace, realizace vzdělávacích aktivit, metodická podpora, síťování klíčových partnerů v procesu začleňování žáků cizinců na regionální i národní úrovni, informační kampaně, školení a zapojení nových lektorů. Projekt je realizován v Praze, Středočeském, Pardubickém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji.

Program na podporu pedagogů při vzdělávání dětí a žáků s OMJ

- Projekt byl spolufinancován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci výzvy Podpora aktivit integrace cizinců na území ČR v roce 2020.
- Doba realizace: 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020.

Cílem projektu bylo komplexně podporovat rozvoj a posílení kompetencí pedagogů mateřských a základních škol při vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem. Aktivity projektu: akreditované vzdělávání, poradenství a metodická podpora, aktualizace a úpravy portálu Inkluzivniskola.cz a e-learningového výukového prostředí cestina2.cz.

Čeština na druhou!

- Projekt je financován Evropskou unií v rámci Operačního programu Praha – pól růstu ČR.
- Doba realizace: 1. 11. 2019 – 30. 6. 2022.
- Registrační číslo projektu: CZ.07.4.68/0.0/0.0/19_069/0001413.

Cílem projektu je proškolení specialisty, kteří budou pomáhat inkluzivnímu prostředí škol z pozice dvojjazyčných asistentů pedagoga (DAP) a specialistů na výuku češtiny jako druhého jazyka (ČDJ). Aktivity projektu: komplexní vzdělávací programy pro DAP a pro výuku ČDJ, metodická podpora a spolupráce se školami, prohlubující workshopy pro DAP a specialisty na výuku ČDJ, (online) platformy DAP a ČDJ pro sdílení a další vzdělávání.

Jako Ty

- Projekt je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu MV ČR.
- Realizace: 1. 11. 2019 – 30. 9. 2022.
- Registrační číslo projektu: AMIF/22/11.

Projekt je zaměřen na rozšiřování povědomí většinové společnosti o procesu integrace cizinců. Důraz je kladen na skupinu „náctiletých“, a to jak na straně většinové společnosti, tak cizinců. Aktivita projektu: kampaň *JakoTy*, která má v českých teenagerech vzbudit zvědavost a zájem o jejich spolužáky z řad cizinců, *Tvůrčí a literární soutěž Čeština je i můj jazyk*, workshopy pro žáky ZŠ a SŠ, divadlo utlačovaných, kulturní a sportovní akce.

Mezinárodní konference: Dlouhodobá jazyková podpora žáků s OMJ jako prevence školní neúspěšnosti

- Projekt byl financován z prostředků hlavního města Prahy z Programu v oblasti podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2020.
- Realizace: 1. 4. 2020 – 31. 12. 2020.

Hlavním cílem projektu bylo prostřednictvím realizace mezinárodní konference přispět ke zvýšení míry inkluze českého vzdělávacího systému ve vztahu k dětem a žákům s OMJ.

DONOŘI

THE VELUX FOUNDATIONS

VILLUM FONDEN × VELUX FONDEN



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Praha – pól růstu ČR



FINANCOVÁNO
EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ
A INTEGRAČNÍ FOND



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY



praha12

Praha ||

HERO CLAN



FINANČNÍ ZPRÁVA

ROZVAHA ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2020 (v tisících Kč)

AKTIVA

	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
DLOUHODOBÝ MAJETEK:	0	0
KRÁTKODOBÝ MAJETEK:	6 149	9 136
zásoby	55	16
pohledávky	96	1110
krátkodobý finanční majetek	5 999	8 010
jiná aktiva	0	0
ÚHRN AKTIV	6 149	9 136

PASIVA

	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
VLASTNÍ ZDROJE:	3 341	1 092
jmění	3 380	893
výsledek hospodaření	-39	199
CIZÍ ZDROJE:	2 808	8 044
rezervy	0	0
dlouhodobé závazky	0	0
krátkodobé závazky	2 808	8 044
jiná pasiva	0	0
ÚHRN PASIV	6 149	9 136

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT ve zjednodušeném rozsahu k 31. 12. 2020 (v tisících Kč)

(součet hlavní i vedlejší hospodářské činnosti)

náklady	
spotřebované nákupy a služby celkem (materiál, nájem, energie, cestovné, opravy, údržba, reprezentace)	3 574
osobní náklady celkem (mzdy, zákonné pojištění a odvody)	14 803
daně a poplatky celkem	31
ostatní náklady celkem	12
poskytnuté příspěvky celkem	8
celkem	18 427
výnosy	
tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	1 487
ostatní výnosy celkem	2 649
přijaté příspěvky (dary) celkem	3 569
provozní dotace	10 920
celkem	18 626
výsledek hospodaření	199

Úplné znění účetní závěrky a zpráva auditora je k dispozici v kanceláři META, Žerotínova 35, Praha 3.

O METĚ

META, o. p. s. je nezisková organizace, kde od roku 2004 podporujeme cizince v rovném přístupu ke vzdělání a práci. Pedagogům a školám poskytujeme metodickou podporu, poradenství a vzdělávání v oblasti začleňování dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Navrhujeme a prosazujeme opatření, která koncepčně, kontinuálně a v odpovídající míře reagují na vzdělávací potřeby dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny a která napomáhají rozvoji jejich potenciálu a začlenění do společnosti. Prostřednictvím široké škály aktivit pro veřejnost napomáháme rozvoji otevřeného dialogu a porozumění mezi cizinci a většinovou společností.

META je členem Konsorcia nevládních organizací pracujících s migrancy, České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání a zaměstnanci METY jsou členy Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka.

ORGÁNY SPOLEČNOSTI

Správní rada

Tereza Günterová (předsedkyně), Hana Hniličková, Monika Krkošková, Ivana Pauerová Miloševičová, Nina Numankadič, Jan Walter

Dozorčí rada

Kristýna Fantová (předsedkyně), Petra Kozílková, Linda Tutterová

Zakladatelky

Tereza Günterová, Zuzana Papáčková, Linda Tutterová

Vedení společnosti

Zuzana Papáčková	<i>ředitelka a statutární zástupce</i>
Kristýna Titěrová	<i>programová ředitelka</i>
Linda Tutterová	<i>provozní a finanční ředitelka</i>

META, o. p. s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů

Sídlo: Ječná 2127/17, 120 00 Praha 2

Služby a kurzy: Žerotínova 35, 130 00 Praha 3

Tel: 222 521 446, 773 304 464

E-mail: info@meta-ops.cz

IČ: 26982633

Číslo účtu: 2300884089/2010 (Fio banka)

www.meta-ops.cz

www.inkluzivniskola.cz

www.jakoty.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2020

...META*

*Společnost pro přiležitosti
mladých lidí